

# CZASOPISMO ADWOKATÓW POLSKICH

ORGAN

ZWIĄZKU ADWOKATÓW POLSKICH

Kwartalnie  
5 Zł.  
Poszczególne  
Nr. 2 zł.

Wychodzi  
co miesiąca.  
Cena ogłoszeń  
wedle umowy.

*Członkowie Związku A. P. otrzymują bezpłatnie.*

Korespondencje do Redakcji: Lwów, Jagiellońska 8. — Telef. Redakcji i Prezydjum Związku 29-17.

TREŚĆ: Ogłoszenie związkowe: Zjazd prawników państw słowiańskich w Bratysławie. — Antoni Władysław Bartz: Stosunek przepisów k. p. c. o postępowaniu egzekucyjnym — Protokół XXI posiedzenia Zarządu Gł. Z. A. P. — Protokół Zwyczaj. Walnego Zgromadzenia Z. A. P. — I. Zebranie Prezesów Oddziałów. — Z Oddziałów Związku. — Dział Polsk. Aplikantów Adwokackich. — Literatura i Bibliografia

**Kto z Kolegów dba o przyszłość polskiej adwokatury, niech pamięta o związkowym funduszu koleżeńskiej pomocy dla polskich aplikantów im. Prezesa Dr. Antoniego Dziędzielewicz.**

## Ogłoszenia związkowe.

W tej rubryce naczelniej — na którą zwracamy szczególną uwagę Zarządów wszystkich Oddziałów i P. T. Członków Związku — ogłaszane są wszelkie uchwały i zarządzenia związkowe, tak Zarządu Głównego, jak Oddziałów, do tego przeznaczone.

## Zjazd prawników państw słowiańskich w Bratysławie.

Zjazd ten odbędzie się, jak już donieśliśmy, w dniach 8 do 10 września 1933 r. włącznie, przy czym pierwszy dzień przeznaczony jest na obrady słowiańskiej młodzieży prawniczej.

Polskie Ministerstwo kolei Państwowych, jak również i Czesko-słowackie, przyznały uczestnikom 50% zniżkę, a dla zbiorowych wycieczek 75% - ową.

Wiza czesko-słowacka ma być udzielona bezpłatnie. Koszta całodziennego pobytu w Bratysławie (utrzymanie i mieszkanie) oblicza Generalny Sekretarjat Zjazdu na 50 kc = około 13-50 zł. Tenże Sekretarjat urządza dla uczestników Zjazdu trzydniową wycieczkę pospiesznym pociągiem do Trenczyna, jaskiń Demianowskich i do lodowej jaskini Dobrzyńskiej, jak również do Wysokich Tatr (Smokowiec, jezioro Popradzkie i t. d.) za opłatą 100 kc t. j. około 25 zł. dziennie od osoby na koszta przejazdu, utrzymania i noclegu. Równocześnie odbędą się mniejsze wycieczki motorówkami i statkami po Dunaju, których warunki zostaną podane na miejscu.

Koszta uczestnictwa wynoszą 50 kc., około 13 zł., po których wpłaceniu otrzymają uczestnicy legitymacje uprawniające ich do korzystania ze zniżek kolejowych i z innych udogodnień Zjazdu.

Komitetowi Zjazdu zależy bardzo na jak najwcześniejszych zgłoszeniach ze względu na konieczność ustalenia liczby uczestników, jak również ze względu na wydawnictwa zjazdowe, a w szczególności „Antiquissimorum juris slavici codicum exempla selecta“ które każdy z uczestników ma otrzymać za darmo. Zgłoszenia na Zjazd, jakie dotąd komitet otrzymał, przekroczyły liczbę 300 osób.

Zarząd Główny Związku Adwokatów Polskich uchwalił wziąć w Zjeździe oficjalny udział i ze względu na ważność i konieczność utrzymywania jaknajściślejszych stosunków z słowiańskim światem prawniczym, wzywa uprzejmie swych Członków do wzięcia w tymże Zjeździe jaknajliczniejszego udziału.

Dla zgłoszeń wyznacza Zarząd Główny termin do 30 czerwca b. r. — do którego to dnia należy także wpłacić składkę zjazdową w kwocie 13 zł.

Na podstawie zgłoszeń poczyni Zarząd główny starania o indywidualne paszporty ulgowe dla uczestników.

O wszelkie informacje, dotyczące Zjazdu, należy się zwracać do Kolegi Dra Stanisława Rowińskiego Prezesa Oddziału, Kraków, Rynek główny 34.

---

ANTONI WŁADYSŁAW BARTZ.

## Stosunek przepisów k. p. c. o postępowaniu egzekucyjnym do poaustr. ustawy układowej i upadłościowej\*).

I. Przedewszystkiem nasuwa się pytanie, czy Sądy małopolskie po wejściu w życie k. p. c. mogą stosować przepisy §§ 10—12 poaustr. ust. ukł. i ust. upadłościowej i czy część druga k. p. c. nadaje wierzycielowi egzekwującemu prawo odrębności, wymienione w tych ustawach?

Z napisów nad §§ 10 i 11 ust. ukł. i ust. upadłościowej wynika, że te ustawy uważają za prawo odrębności sędziowskie prawo zastawu, lub zaspokojenia. Od czasu wejścia w życie k. p. c. można nabyć sędziowskie prawo zastawu tylko na nieruchomościach, lub ich częściach, tudzież na prawach zabezpieczonych hipotecznie. Jednakże i niezależnie od sędziowskiego prawa zastawu można na tych przedmiotach, jako też na ruchomościach, wierzytelnościach i prawach niezabezpieczonych hipotecznie nabyć prawo zaspokojenia się przez ich egzekucyjne zajęcie. Prawo to jest skuteczne także wobec osób trzecich, jest więc rzeczowem. Również i dalsi wierzyciele nabywają prawo zaspokojenia się z danego przedmiotu na równi z wierzycielem poprzednim przez zajęcie tego przedmiotu, dokonane na ich rzecz. Prócz wierzycieli egzekwujących mają prawo zaspokojenia się z zajętego przedmiotu także i inne grupy wierzycieli, ściśle określone w przepisach k. p. c. o postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym. Poza temi grupami wierzycieli nikt inny nie ma prawa żądać zaspokojenia się z zajętego przedmiotu, Przez zajęcie egzekucyjne nabywają zatem prawo zaspokojenia się z zajętego przedmiotu tylko grupy wierzycieli, ściśle oznaczone w k. p. c., a nie ogół wierzycieli. Grupy te nabywają zatem przez zajęcie prawo odrębności. I poaustr. ustawa egzekucyjna znała prawo zaspokojenia się, było ono jednak dopuszczalne tylko przy egzekucji z nieruchomości, lub przez przymusowy zarząd nieruchomości i oparte było na zasadzie pierwszeństwa. W k. p. c. prawo zaspokojenia się przewidziane jest przy wszelkich rodzajach egzekucji należności pieniężnych i opiera się na zasadzie stosunkowego podziału. Na jakiej zasadzie opiera się prawo zaspokojenia się, dla osób trzecich jest obojętnem. Na ich prawa zasada zaspokojenia się nie wywiera żadnego wpływu.

Ponieważ zatem k. p. c. zapewnia wierzycielom prawo zaspokojenia się z przedmiotu, poddanego egzekucji i prawo odrębności, przeto i do egzekucyj przeprowadzonych na podstawie przepisów k. p. c. o postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym muszą się stosować i stosują się przepisy §§ 10—12 poaustr. ust. układowej i ust. upadłościowej.

---

\*) Porówn. art. Dr. Henryka Bermana w Nr. 3 Głosu Adwokatów z r. 1933 w tym samym przedmiocie.

II. K. p. c. nadaje prawo zaspokojenia się nietylko wierzycielom egzekwującym, lecz także i uczestnikom t. j. takim wierzycielom, którzy ani nie prowadzili egzekucji, ani się nie przyłączyli do wszczętej egzekucji. Należą do nich między innymi wierzyciele, którzy uzyskali zabezpieczenie powództwa i wierzyciele, składający tytuł wykonawczy z dowodem doręczenia wezwania do zapłaty dłużnikowi. Otóż chodzi o to, jaki wpływ wywiera otwarcie postępowania układowego, lub upadłościowego na prawa tych uczestników.

Zabezpieczenie powództwa o należność pieniężną może nastąpić przez zajęcie ruchomości, wierzytelności i praw, niezabezpieczonych hipotecznie, tudzież przez prenotację w stanie biernym nieruchomości i praw, zabezpieczonych hipotecznie. Przez zabezpieczenie powództwa nabywa zatem wierzyciel prawo odrębności. Do tego zabezpieczenia stosują się tedy w całej pełni przepisy §§ 10—12 poaustr. ust. ukł. i ust. upadł.

Dla wierzyciela, który złożył tytuł wykonawczy z dowodem doręczenia dłużnikowi wezwania do zapłaty, pozostaje prawo do zaspokojenia się z przedmiotu, poddanego egzekucji, z chwilą jego zajęcia na rzecz wierzyciela egzekwującego. Tylko w takim razie, gdyby tytuł wykonawczy powstał po tem zajęciu, lub gdyby wezwanie do zapłaty (art. 654 i 760 k. p. c.) było dłużnikowi doręczone po tem zajęciu, nabyłby wierzyciel prawo zaspokojenia się z przedmiotu, objętego egzekucją najwcześniej z chwilą doręczenia dłużnikowi wezwania do zapłaty. To prawo zaspokojenia się jest zawisłe od prawa zaspokojenia się wierzyciela egzekwującego. Jeżeli prawo zaspokojenia się tego wierzyciela egzekwującego zgasło, albo postępowanie egzekucyjne z innych przyczyn umorzone zostało, natenczas i prawo zaspokojenia się przyznane uczestnikowi nie może być w tem postępowaniu dochodzone przez uczestnika. Jeżeli jednak postępowanie egzekucyjne nie zostało umorzone, natenczas uczestnik może w tem postępowaniu dochodzić swego prawa. Prawo zaspokojenia, przyznane uczestnikowi, nie zostało mu nadane orzeczeniem sędziowskim, lecz opiera się na przepisie ustawy, jest zatem *ustawowem*.

Do ustawowych praw zastawu i praw zaspokojenia się nie odnoszą się jednak przepisy §§ 10—12 ust. ukł. i ust. upadłościowej. Jeżeli tedy egzekucja, w toku której wystosowano do dłużnika wezwanie do zapłaty, była wszczętą przed 60-dniowym okresem z § 12 (1) ust. ukł. i upadłościowej, natenczas wezwanie do zapłaty może być doręczone dłużnikowi i w ciągu tego 60-dniowego okresu bez ujmy dla prawa zaspokojenia się uczestnika w innem postępowaniu egzekucyjnem.

Osiągnęliśmy zatem następujący wynik:

I po otwarciu postępowania układowego, lub upadłościowego Sąd uwzględni przy podziale wyegzekwowanej sumy należność wierzyciela, który złożył tytuł wykonawczy z dowodem doręczenia wezwania do zapłaty dłużnikowi, jeżeli wezwanie do zapłaty było wystosowane do dłużnika w postępowaniu egzekucyjnem, dopuszczalnem według § 12 (1) ust. ukł. i upadł.

III. P. Dr. Berman wyraził w cyt. wyżej artykule zapatrywanie, że hipoteki sądowe, wpisane w ciągu dni 60 przed otwarciem postępowania układowego lub upadłościowego, nie zgasną na mocy § 12 (1) ust. ukł. i upadłościowej, gdyż wpis ten nastąpił w drodze niespornej.

Skutkiem otwarcia postępowania układowego, lub upadłościowego gasną prawa odrębności (sędziowskie prawa zastawu, lub zaspokojenia), drogą egzekucji dla zaspokojenia, lub zabezpieczenia nowo nabyte w ostatnich dniach 60 przed otwarciem postępowania układowego, lub upadłościowego.

Wpis hipoteki sądowej na zasadzie art. XVII przepisów wprowadzających prawo o sądowym postępowaniu egzekucyjnem jest nabyciem prawa odrębności drogą

egzekucji dla zaspokojenia, prenotacja prawa zastawu na podstawie § 851 l. 2 k. p. c. jest wpisem prawa odrębności w drodze egzekucji dla zabezpieczenia.

Hipoteka sądowa jest środkiem egzekucji w drodze hipotecznej. (Okólnik Min. Spraw. z dnia 1 kwietnia 1932 Nr. 1687/I U/33). Obojętnem jest, czy hipotekę sądową ustanowił Sąd hipoteczny, czy też Sąd inny. Hipoteka sądowa jest w każdym razie prawem odrębności, ustanowionem przez Sąd wbrew woli dłużnika, a więc w drodze egzekucji tytułu wykonawczego. Do niej zatem stosują się w całej pełni przepisy § 12 (1) ust. ukl. i upadł.

IV. Art. XIV przep. wpraw. prawo o sądowym postępowaniu egzekucyjnym stanowi, że do postępowania egzekucyjnego z nieruchomości, wszczętego przez (!)\*) wierzyciela, może się przyłączyć zarządca upadłości, do postępowania zaś wszczętego przez (!)\*) zarządcę upadłości może się przyłączyć wierzyciel egzekwujący.

Dr. Berman obawia się, by temu przepisowi nie nadano takiej wykładni, że w toku postępowania upadłościowego każdy wierzyciel mający tytuł wykonawczy, może prowadzić egzekucję z nieruchomości.

Obawa ta jest płonna.

Przepisy §§ 10—12 ust. o upadłości są dotychczas w mocy, gdyż ich jeszcze żadna ustawa ani wyraźnie, ani też milcząco nie uchyliła. Nie uchyliły jej również przepisy wprowadzające prawo o sądowym postępowaniu egzekucyjnym. Ustawa o upadłości jest *lex specialis*. Mimo zatem uchylecia *poaust.* ustawy egzekucyjnej przepisy §§ 10—12 ust. o upadł. pozostały w mocy. Wobec tego wierzyciel, który przed otwarciem upadłości nie uzyskał prawa odrębności, nie może po otwarciu upadłości uzyskać prawa zaspokojenia z nieruchomości przez prowadzenie z niej egzekucji. Zatem tylko wierzyciel, który przed otwarciem upadłości, uzyskał prawo odrębności, może i po otwarciu upadłości prowadzić egzekucję z tej nieruchomości, lub z jej pożytków i do takiego tylko wierzyciela odnosi się przepis art. XIV przepisów wprowadzających.

V. Ponieważ w dzielnicy porosyjskiej egzekucja wykonana prawidłowo przed otwarciem upadłości nie daje żadnego pierwszeństwa w upadłości i w razie jej otwarcia w miejsce przepisów k. p. c. o rozdziale ceny kupna wchodzi w życie przepisy ustawy o upadłości o rozdziale masy między wierzycieli upadłości, przeto Dr. Henryk Berman uważa za możliwe zastosowanie przepisów w tym kierunku, obowiązujących w dzielnicy porosyjskiej, także i w dzielnicy małopolskiej. Przypuszczenie to nie ma jednak żadnego oparcia w przepisach obowiązujących w dzielnicy małopolskiej. Przepisów §§ 10—12 *poaust.* ust. ukl. i ust. upadłościowej nie uchyliły dotychczas prawo o sądowym postępowaniu egzekucyjnym, lub przepisy wprowadzające to prawo, lub inne ustawy, ani wyraźnie, ani też milcząco przez wydanie w miejsce *poaust.* przepisów innych postanowień o odmiennej treści. Te przepisy *poaust.* obowiązują zatem dotychczas. Według tych przepisów wyegzekwowana suma będzie mogła i musiała być rozdzieloną według zasad ustawy upadłościowej, jeżeli pierwsze prawo odrębności powstało w ciągu ostatnich dni 60 przed otwarciem upadłości. Jeżeli zaś prawo odrębności powstało wcześniej, natenczas wyegzekwowana suma będzie rozdzielona wedle zasad k. p. c. Wprawdzie i w tym ostatnim wypadku otwarcie upadłości może wywrzeć poważny wpływ na rozdział wyegzekwowanej sumy. Bowiern według § 119 (3) *poaust.* ust. o upadł. zarządca masy może wstąpić jako popierający wierzyciel w każde postępowanie egzekucyjne, toczące się przeciw dłużnikowi upadłemu.

Czy postępowanie egzekucyjne skierowane jest do majątku ruchomego, lub nieruchomego dłużnika, nie stanowi różnicy. Przepis § 119 (3) *poaust.* ust. o upadł. jest zatem obszerniejszy, niż art. XIV przep. wprowadzających prawo o sądowym postępowaniu egzekucyjnym. Zarządca masy może jednak przystąpić do postępowania

\*) raczej „na wniosek“: postępowanie wszczynają Sąd lub komornik, a nie wierzyciel.

egzekucyjnego tylko dopóty, dopóki to postępowanie się toczy. Po ukończeniu postępowania przystąpienie jest już niemożliwe. Postępowanie egzekucyjne jest ukończone w razie, gdy egzekucja była skierowana do majątku ruchomego, lub nieruchomego po jego przymusowym pozbyciu, którego żaden uprawniony nie zaskarżył i po całkowitem uiszczeniu ceny pozbycia, a gdy egzekucja była skierowana do wierzytelności, lub prawa, z chwilą ściągnięcia wierzytelności, lub zrealizowaniu prawa. Po ukończeniu postępowania może zarządca masy żądać z podziału jedynie nadwyżki przypadającej dla dłużnika upadłego. Jeżeli zaś zarządca masy przystąpił do postępowania egzekucyjnego w toku tegoż jako wierzyciel, natenczas w tem postępowaniu i w postępowaniu podziałowym zajmie takie stanowisko, jak wierzyciel egzekwujący nie mający zabezpieczenia hipotecznego. W takim razie będzie jednak rzeczą obojętną, czy w tem postępowaniu pozostanie dla dłużnika upadłego jaka nadwyżka, czy też nie. Zarządca masy będzie miał prawo żądać dla masy udziału w sumie wyegzekwowanej na zasadzie stosunkowego podziału w tych wszystkich wypadkach, w których prawo to służy wierzycielowi egzekwującemu, nie mającemu hipotecznego zabezpieczenia. Zarządca masy zgłosi do podziału ogół wierzytelności, które mają być zaspokojone z masy upadłościowej.

Gdyby w czasie, kiedy Sąd ma przystąpić do sporządzenia planu podziału, ogół wierzytelności, które mają być zaspokojone z masy upadłościowej, nie był jeszcze znany, Sąd musiałby się wstrzymać ze sporządzeniem planu podziału aż do czasu, gdy ogół wierzytelności będzie obliczony, gdyby wypadło stosunkowo rozdzielić sumę wyegzekwowaną, lub jej część między wierzycieli egzekwujących i ogół wierzycieli, zastąpiony przez zarządcę masy. Jeżeli w postępowaniu egzekucyjnym dojdzie do takiego stosunkowego podziału, natenczas podział przeprowadzony według zasad k. p. c. zbliżony będzie do podziału, przewidzianego w ustawie o upadłości. W zupełności jednak różnica między nimi się nie zatrze.

W postępowaniu egzekucyjnym otrzyma wierzyciel, który uzyskał prawo odrębności przed czasem, określonym w § 12 (1) ust. ukł. i upadł. stosunkowe zaspokojenie, choćby wcale nie zgłosił się do postępowania upadłościowego. Jeżeli zaś wierzyciel ten zgłosił się do postępowania upadłościowego, natenczas na swą wierzytelność otrzyma z wyegzekwowanej sumy stosunkowy przydział nie tylko w postępowaniu egzekucyjnym, lecz także i w postępowaniu upadłościowym, w tem ostatniem jednak jedynie w takim razie, jeżeli kwota wydzielona dla masy upadłości w postępowaniu egzekucyjnym będzie użyta w upadłości na częściowe zaspokojenie tej klasy wierzytelności, do której należy wierzytelność wierzyciela.

---

## PROTOKÓŁ

### **XXI. Posiedzenia Zarządu Głównego Związku Adwokatów Polskich, odbytego we Lwowie w dniach 29 i 30 kwietnia 1933 w lokalu Związku ul. Zimorowicza 5.**

#### Porządek obrad:

1. Stwierdzenie legitymacji Delegatów i kompletu.
2. Odczytanie protokołu XX. posiedzenia Zarządu Głównego.
3. Sprawozdanie Wydziału Wykonawczego.
4. Sprawozdanie skarbnika.
5. Obecne położenie naszej adwokatury i środki zaradcze ku jej poprawie (referent kol. Zygm. Nagórski z Warszawy).

6. Wprowadzenie sądów administracyjnych w całym Państwie.
7. Uchylenie ograniczeń rzecznictwa adwokackiego.
8. Wykonanie zamknięcia listy adwokatów (referenci poszczególnych Oddziałów).
9. Zmiany nowej taryfy wynagrodzenia adwokatów.
10. Zmiana kosztów sądowych.
11. Przygotowanie Zjazdu Adwokatów Polskich na rok 1934 (ref. kol. Till).

12. Kongres Międzynarodowego Związku Adwokatów w Warszawie (ref. kol. Rowiński).

13. Zjazd Prawników słowiańskich w Bratysławie we wrześniu 1933 (ref. kol. Rowiński).

Obecni: Członkowie Zarządu Głównego i Delegaci Oddziałów: 1. Karol Argasiński ze Lwowa. 2. Bruno Blumenfeld ze Lwowa. 3. Szczęsny Borowczyk z Nowego Sącza. 4. Stefan Cygański z Łodzi. 5. Antoni Dziędzielewicz ze Lwowa. 6. Janusz Iżycki z Poznania. 7. Tadeusz Janiszewski ze Lwowa. 8. Bolesław Jasiński z Łodzi. 9. Stanisław Kobylński z Katowic. 10. Jan Kręglewski z Poznania. 11. Wiktor Kulikowski ze Lwowa. 12. Zygmun Nagórski z Warszawy. 13. Leon Nowodworski z Warszawy. 14. Zygmun Nowosielski z Poznania. 15. Bruno Pokorny ze Lwowa. 16. Stanisław Rowiński z Krakowa. 17. Wacław Szumański z Warszawy. 18. Artur Till ze Lwowa.

Protokół prowadzą kol. Tadeusz Blumenfeld i Adam Łomnicki ze Lwowa. O godzinie 10-tej min. 15 Prezes Związku Dr. Antoni Dziędzielewicz otwiera posiedzenie. Witając przedstawicieli wszystkich Oddziałów, wykazuje w dłuższym przemówieniu, że Związek Adwokatów Polskich w okresie 22-letniego swego istnienia dowiódł dostatecznie swej żywotności i stał się wzorem dla innych związkowych organizacji prawniczych i że wprowadzenie jednolitego prawa o ustroju palestry czyni go jeszcze niezbędniejszym dla palestry polskiej i wskazuje Związkowi nowe drogi ku temu samemu przed 22 laty wytkniętemu celowi statutowemu. W przekonaniu, że na czele Związku winien stać obecnie człowiek młodszy i sprężysty, stawia Prezes, ze względu na swój wiek i stan zdrowia, zajmowaną przez siebie godność Prezesa do dyspozycji.

Zabierają głos kol. Rowiński, Nagórski, Kręglewski i Nowodworski, podnosząc niespożyte zasługi Prezesa, piastującego tę godność przez lat 21 i trudności wyboru następcy, proszą go o zatrzymanie tej godności na wypadek dalszego wyboru.

Przewodniczący sprawdza legitymacje Delegatów i stwierdza komplet, poczem odczytuje depeşe kol. Doerffera z Torunia i Jeszkego z Poznania, usprawiedliwiające ich nieobecność i zarządza odczytanie protokołu XX. posiedzenia Zarządu Głównego. Na wniosek kol. Tilla uchwalono zwolnić sekretarza od odczytania protokołu ze względu na to, że został on ogłoszony drukiem w „Czasopiśmie Adwokatów Polskich“ w Nrze 1—3 z roku 1933. Do pktu 3 po-

rządki obrad Wiceprezes Wydziału Wykonawczego kol. Blumenfeld składa imieniem tego Wydziału sprawozdanie.

Wydział Wykonawczy wykonał wszystkie uchwały XX. posiedzenia Zarządu Głównego z listopada 1932 r. W szczególności: przedłożył Memorjał Ministerstwu, Radzie Naczelnej i wszystkim innym kompetentnym czynnikom na podstawie uchwały co do koniecznych zmian w prawie o ustroju adwokatury; przedłożył Memorjał Ministerstwu Sprawiedliwości i Ministerstwu Skarbu w sprawie kosztów sądowych na podstawie referatu kol. Osmólskiego z Poznania; podał do wiadomości wszystkich Oddziałów uchwałę zasadniczą w przedmiocie łagodzenia antagonizmów politycznych w łonie adwokatury i powołania do władz administracyjnych osób o wysokim poziomie etycznym i zawodowym bez względu na ich przynależności do partij politycznych. Nakoniec podał do wiadomości wszystkich Rad Adwokackich i Rady Naczelnej uchwały w sprawie organizacji rzecznictwa dyscyplinarnego Rad Adwokackich.

Wydział Wykonawczy prowadził nadto całą agendę bieżącą i przygotował porządek obrad dzisiejszych, a zwłaszcza ich problem centralny w kwestji obecnego położenia naszej adwokatury i środków zaradczych ku jego poprawie, za które uważa pomiędzy innymi:

1. wprowadzenie sądów administracyjnych w całym Państwie,
2. zmianę kosztów sądowych,
3. uchylenie ograniczeń rzecznictwa adwokackiego,
4. zamknięcie list adwokatów,
5. zmianę nowej taryfy wynagrodzenia adwokatów.

Prócz tych kwestyj porządek obrad obejmuje omówienie Zjazdu Adwokatów Polskich na rok 1934, Kongresu Międzynarodowego Związku Adwokatów w Warszawie w roku 1933 i Zjazdu Prawników Słowiańskich w Bratysławie w roku 1933.

Nad sprawozdaniem Wiceprezesa kol. Blumenfelda otworzył Przewodniczący dyskusję. Zabierają głos: Kol. Rowiński, Till, Nagórski, Blumenfeld, Szumański i Kręglewski, wszyscy w kwestji opinjowania żądań adwokatów zamierzających przesiedlić się do innego okręgu. Wszyscy uznają celowość opinji o takich przesiedleniach, a kol. Kręglewski zwraca uwagę na to, iż poufność jest ściśle zachowana ze względu na postanowienie Sądu Najwyższego (ogłoszone w Nrze 3 i 4 Czasopisma Adwokatów Polskich Dział Województw Zachodnich), wedle którego „opinje, na podstawie których Rada Adwokacka kwalifikacje

stwierdza, są poufne i osobom ubiegającym się o wpis niedostępne“.

Następnie do pktu 4 skarbnik kol. Ar-gasiński przedstawia sprawozdanie kasowe za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1932, a to w przychodach ogółem 5.956 zł. 69 gr. w rozchodach ogółem . . . 6.457 zł. 92 gr.

w zestawieniu niedobór 501 zł. 23 gr.

Z poszczególnych pozycji przychodu wynika, że powodem niedoboru są zale-głości składek członków Oddziałów, skutkiem czego Zarząd Główny, rozporządzający wogóle minimalnymi funduszami, nie jest w stanie mimo jaknajdalej posuniętej oszczędności w wydatkach, pokryć ich w całości. Koszta druku Czasopisma i podróży Członków Zarządu Głównego na jego posiedzenia pochłaniają bowiem w całości przychód z wkładek, wpływających tylko częściowo i nieregularnie z Oddziałów.

Po przeprowadzeniu dyskusji nad sprawozdaniem skarbnika uchwalono przedstawić jutrzejszemu Walnemu Zgromadzeniu następujące wnioski:

1. o znizenie składki członkowskiej miesięcznej z 4 zł. na 3 zł.,
2. o opuszczenie Oddziałowi Warszawskiemu zaległych składek do Zarządu Głównego za rok 1932,
3. o przekazanie Wydziałowi Wykonawczemu do załatwienia takiegoż wniosku (ad 2) co do Oddziału Poznańskiego i sprawy uchylenia zwrotu kosztów podróży członków Zarządu Głównego na posiedzenia tegoż Zarządu.

Do pktu 5 kol. Zygmunt Nagórski wygłasza referat p. t. „Obecne położenie adwokatury i środki zaradcze, mogące sprowadzić poprawę stosunków“\*).

Przeludnienie w adwokaturze nie jest zagadnieniem nowem, ani specyficznie naszym. Od dawna istniały rozmaite projekty, mające na celu rozwiązanie tej kwestji przez ograniczenie dopływu do adwokatury.

Referent przedstawia historyczny rozwój tej sprawy w ogóle, a w Polsce w szczególności, oraz akcję w tym kierunku Związku Adwokatów Polskich, zapoczątkowaną już na I. Zjeździe Adw. Polskich we Lwowie w r. 1914, poczem przechodzi do statystyki rozmieszczenia adwokatów w Państwie. I tak z dniem 31 grudnia 1932 r. w poszczególnych okręgach apelacyjnych na jednego adwokata, nie wliczając aplikantów, przypadało mieszkańców:

w Warszawie . . . . .	5.500
w Lublinie . . . . .	18.000
w Wilnie . . . . .	10.900
w Toruniu i Poznaniu . . . . .	5.500
w Katowicach . . . . .	5.200
we Lwowie . . . . .	4.100
w Krakowie . . . . .	2.800

więc przeciętnie w Polsce na jednego adwokata 5.960, a jeśli wliczymy aplikantów, 4.330 mieszkańców.

W większych miastach stosunek adwokatów do mieszkańców przedstawiał się jeszcze gorzej:

Warszawa . . . . .	1.140
Lublin . . . . .	1.650
Wilno . . . . .	1.380
Poznań . . . . .	1.500
Katowice . . . . .	1.400
Kraków . . . . .	520
Lwów . . . . .	540

Jeżeli uwzględni się jeszcze adwokatów wpisanych na listę w roku 1933, których ilość wobec skrócenia czasu aplikacji jest bardzo znaczna, dochodzi się do wniosku, iż w Polsce jest b. znaczne przeludnienie adwokatów.

T. zw. wolnoprzesiedlność nie rozwiązuje tej kwestji, albowiem musi się brać pod uwagę nie tylko ilość mieszkańców, ale ich gospodarcze potrzeby, położenie materialne, zaufanie do stanu adwokackiego, odrębności prawne i t. d.

Skutkiem tego zjawiska jest ciężkie położenie adwokatury, którego przyczyny są ogólne i specjalne.

Do przyczyn ogólnych zalicza przede wszystkim ogólną wolność dostępu do zawodów wolnych, a stąd kryzys zawodów wolnych, a nakoniec kryzys ogólny gospodarczy, oraz brak zaufania w prawo, jako regulatora sprawiedliwości i w sądownictwo, bezsilne dziś w jej realizacji.

Przyczynami natury specjalnej są: podrożenie wymiaru sprawiedliwości, popieranie biur porad prawnych, przepełnienie wskutek rugów sądowych stanu adwokackiego byłymi sędziami, nieściśle przestrzeganie niedopuszczalności łączenia adwokatury z zajęciami handlowymi, a w b. zaborze pruskim wprowadzenie Prokuratorji Generalnej.

Z kolei przechodzi referent do omówienia środków zaradczych, oświadczając się jednakowoż przeciwko wprowadzeniu numerus clausus, gdyż skuteczność tego środka jest niepewna, a przeprowadzenie bardzo trudne. Referent powołuje się w tej mierze na zdania w literaturze niemieckiej (Dr. Benedokt Lewin), wedle których skutki zamknięcia listy dałyby się odczuć dopiero po bardzo długim czasie i upatruje

\*) Referat kol. Zygmunta Nagórskiego będzie w całości drukowany osobno. Tu podajemy tylko główne jego momenty.

ogromną trudność przeprowadzenia w tem, iż niewiadomo, na jakiej podstawie zamknięcie to przeprowadzić. Oparcie się na narodowościowych, wyznaniowych, rasowych, lub politycznych wymogach, jest niemożliwe. Dlatego art. 14 ustawy o ustroju palestry nie będzie miał większego praktycznego znaczenia.

Jeżeli zatem odrzucimy ten środek zaradczy, pozostają tylko środki o działaniu względnem, które jednak — zdaniem referenta — razem wzięte mogą stworzyć skuteczny system ochrony stanu adwokackiego przed przeludnieniem i pauperyzacją.

Do tych środków zalicza referent: wprowadzenie obowiązkowej aplikacji sądowej dla adwokatów, usunięcie wszelkich ograniczeń działalności adwokackiej i rozszerzenie jej z wyłączeniem zajęć, dla adwokata nieodpowiednich, zaostrzenie wymogów przy egzaminach adwokackich, podniesienie poziomu etycznego adwokatury, niedopuszczalność łączenia adwokatury z notariatem, a wreszcie szerszenie w społeczeństwie przekonania, iż adwokat ma być także doradcą profilaktycznym, którego porady należy zasięgać zawczasu, a nie dopiero w razie konfliktu, lub procesu.

Adwokat ma być organem służącym Państwu i ludności. Zarobkowanie nie jest jego głównym celem i sprzeciwiałoby się — zdaniem referenta — ideałom adwokackim.

Prezes Dziędzielewicz składa podziękowanie kol. Nagórskiemu za wygłoszenie referatu, poczem oddaje przewodnictwo w ręce kol. Kobylińskiego.

Kol. Kobyliński obejmuje przewodnictwo i otwiera dyskusję nad referatem kol. Nagórskiego.

Na wniosek kol. Blumenfelda i za zgodą referenta postanowiono ograniczyć dyskusję tylko do sprawy środków zaradczych i połączyć z nią kwestje punktów 6, 7 i 8 porządku, jako łączącego się z referatem kol. Nagórskiego.

Kol. Szumański proponuje, ażeby dla opracowania sprawy położenia adwokatury i systemu środków zaradczych wyłonić specjalną komisję, złożoną z przedstawicieli wszystkich dzielnic, któraby zażądała opinii od wszystkich Oddziałów Z. A. P., a następnie przedstawiła swe wnioski.

Kol. Argasiński i Nowodworski zauważają, iż w referacie nie uwzględniono kwestji szczególnie aktualnej dla Z. A. P., a mianowicie stosunku narodowościowego w adwokaturze.

Sprawa przeludnienia doznaje szczególnych komplikacyj przede wszystkim z tego powodu, iż stan adwokacki opany jest przez elementy

niepolskie, a prawo o ustroju palestry, które nie uwzględniło w tym względzie postulatów Z. A. P., nie zmieni tego stosunku narodowościowego. Z tych względów środki zaradcze, proponowane przez referenta, nie będą wystarczające.

Kol. Kręglewski zastanawia się nad tem, czy prądy przeciwnie adwokaturze nie pochodzą właśnie stąd, iż jest ona niepolska.

Kol. Argasiński zwraca jeszcze uwagę, iż ostatnio utarł się zwyczaj we większych przedsiębiorstwach zatrudniania referentów prawnych, nie będących adwokatami i nie widzi różnicy pomiędzy tymi doradcami, a pokątnem pisarstwem.

Referent kol. Nagórski oświadcza, iż świadomie pominął w referacie kwestję narodowościową, bo chociaż nadmierny dopływ do adwokatury elementów obcych jest zjawiskiem anormalnem i dla ludności polskiej i Państwa z pewnością niepożądanem, to jednak nie zna legalnego sposobu, ażeby przeprowadzić w tym względzie selekcję na gruncie narodowościowym.

*Ciąg dalszy o godz. 16.30.*

Obecni jak przedpołudniem, prócz Prezesa.

Przewodniczący kol. Kobyliński otwiera posiedzenie i odczytuje depesze kol. Kalinowskiego z Lublina, oraz list kol. Henryka Konica z Warszawy, usprawiedliwiający niestawiennictwo.

Następnie Przewodniczący otwiera dalszą dyskusję nad referatem kol. Nagórskiego i kwestjami ad 6, 7 i 8.

Kol. Blumenfeld oświadcza, że jego zdaniem referent niesłusznie w swym referacie dał wyraz przekonaniu, iż niema zasadniczych środków zaradczych przeciw przepełnieniu zawodu. Nawet nasza ustawa zna zamknięcie list, które ma pewne znaczenie, jako doraźny środek zapobiegawczy na przepełnienie adwokatury. Polska powinna w tym względzie iść za śladem adwokatury niemieckiej, która na Zjeździe Związku niemieckiego w r. 1932 uchwaliła, aby zamknąć listę adwokatów i wprowadzić ograniczenia w dopuszczeniu do zawodu. Dlatego postulatem Związku Adwokatów Polskich de lege ferenda jest i winna być zmiana przepisu ustawy o ustroju adwokatury w ten sposób, by umożliwić zamknięcie list adwokackich bez ograniczenia liczby okręgów i ograniczyć przyływ aplikantów do zawodu adwokackiego.

O ile zaś chodzi o postulaty Związku de lege lata, to zdaniem mówcy, skoro zam-



knięcie list jest przewidziane w przepisie ustawy, należy ustawę jaknajrychlej zastosować i listy zamknąć przynajmniej w okręgach najbardziej przepełnionych.

Praca adwokata została utrudniona przez przepisy ustawy o kosztach sądowych. Coprawda kwestja ta dotyczy zdaniem mówcy w równej mierze sfer handlowych i przemysłowych, którym podrożenie opłat sądowych utrudnia a często uniemożliwia ściąganie wierzytelności u opornych dłużników, ale odbija się ona fatalnie też na agendach stanu adwokackiego. Dlatego też zdaniem mówcy, należy, o ile chodzi o nowelizację ustawy o kosztach sądowych żądać przynajmniej regresji wysokości kosztów przy większych sumach, zniżenia opłat od środków prawnych i zmodyfikowania opłat za doręczenia.

Mówca dalej podnosi, że nowsze ustawy w dziedzinie prawa administracyjnego ograniczają rzecznictwo adwokackie, w szczególności w sprawach dyscyplinarnych i w Sądach pracy. Należy zatem żądać zniesienia tych ograniczeń.

Wobec ograniczenia ilości spraw sądowych, przyszłość adwokatury zdaniem mówcy leży w zakresie spraw administracyjnych i adwokaci winni się przerwucić do tej dziedziny prawa. Dlatego też dalszym postulatem Z. A. P. winno być wprowadzenie sądownictwa administracyjnego na razie przynajmniej w jednej instancji.

Kol. Till stwierdza szkodliwość przepisu ustawy o ustroju adwokatury, który stanowi, że adwokatowi nie wolno brać udziału w pracy w przemyśle i handlu. Zdaniem mówcy cały ten przepis winien być poddany rewizji i należałoby dokładnie określić, które zajęcia w tej dziedzinie sprzeciwiają się godności stanu adwokackiego.

Kol. Jesieński uważa, że zapobiec obecnej pauperyzacji stanu adwokackiego może w znacznej mierze zmiana opinii szerokiej publiczności o godności stanu adwokackiego. Uczy nas tego historia adwokatury. Komisja, która ma być utworzona, powinna ten ważny czynnik wziąć pod uwagę.

Kol. Leon Nowodworski uważa zgodnie z wicepr. Blumenfeldem, że zaradzić złemu może częściowo wprowadzenie w życie przepisu art. 14 ust. o ustroju adw. o zamknięciu list adwokackich. Co do kwestji dopuszczenia adwokatów do pracy w przemyśle i handlu, poruszonej przez kol. Tilla, uważa, że sprawa ta jest odpowiednio uregulowana w ustawie, a conajwyżej istnieje potrzeba ustalenia odpowiednich norm interpretacyjnych drogą orzecznictwa.

Przewodniczący w tem miejscu przerywa dyskusję i oświadcza, że na posiedzenie Zarządu Głównego Z. A. P. przybył w charakterze gościa p. kol. Bronisław Michalewski ze Lwowa, członek Naczelnej Rady Adwokackiej, który oświadczył gotowość dania pewnych wyjaśnień w sprawach poruszonych w dyskusji.

Kol. Michalewski podnosi, że Rada Naczelna została otwarta przez Wiceministra Sieczkowskiego, który wygłosił inauguracyjne przemówienie. Władza do stanu adwokackiego odnosi się z wielkiem szacunkiem. Na terenie Warszawy stwierdzić można, że odnoszenie się sędziów do adwokatów zmieniło się bardzo na korzyść adwokatury.

O ile chodzi o działalność Rady Naczelnej, to stwierdzić należy, że Rada ta jest za szerepła w stosunku do ilości adwokatów. Wskutek tego Rada przeciążona jest pracą, szczególnie o ile chodzi o sądownictwo dyscyplinarne. Fakt ten tem jaskrawiej występuje, jeżeli się zwróci uwagę na fakt pieniactwa ze strony klientów wobec adwokatów. W sądach dyscyplinarnych gros spraw są to sprzeniewierzenia i to drobnych sum, co jest chyba najlepszym dowodem pauperyzacji stanu adwokackiego.

O ile chodzi o kwestję zamknięcia list, to sprawa ta wejdzie na tapet w maju, lub czerwcu b. r. Młodzież prawnicza już obecnie interwenjuje i przeciwstawia się zamknięciu list.

Zdaniem mówcy odpowiedni memorjał Związku Adwokatów Polskich, skierowany do Władz, może mieć znaczenie.

Sprawa pracy adwokatów w przemyśle i handlu nie jest jeszcze w łonie Rady Naczelnej dyskutowana. Niedługo na pełnem posiedzeniu Rady ma być odpowiedni przepis ustawy o ustroju adwokatury interpretowany.

W końcu mówca porusza dwie kwestje: — sprawę utworzenia spółdzielni kredytowej dla adwokatury i sprawę szkolenia aplikantów. Obie te kwestje dla adwokatury mają pierwszorzędne znaczenie. Spółdzielnia kredytowa adwokatury byłaby wielką instytucją finansową i mogłaby w znacznej mierze zapobiec obecnemu stanowi adwokatury. Zdaniem mówcy Związek Adwokatów Polskich powinien wystąpić z taką inicjatywą.

Przewodniczący dziękuje kol. Michalewskiemu za te uwagi. Dyskusja nad temi uwagami ze względu na spóźnioną porę odbędzie się później, przyczem uwagi kol. Michalewskiego będą traktowane jako postulaty dla utworzyć się mającej Komisji.

Przewodniczący w tem miejscu przerwya posiedzenie do dnia 30 kwietnia 1933 godz. 9.30.

*Ciąg dalszy dnia 30 kwietnia 1933 r. o godz. 10-tej przedpołudniem.*

Obecni: jak poprzednio.

Wzięto pod obrady pkt. 12 i 13.

Kol. Rowiński referuje sprawę Zjazdu prawników słowiańskich w Bratisławie we wrześniu 1933 r., udzielając szczegółowych informacji dla kolegów, chcących uczestniczyć w Zjeździe \*).

Zgodnie z wnioskami referenta uchwalono wziąć udział w powyższym Zjeździe, oraz przyczynić się składką w kwocie 250 zł. z tem, iż Oddziały wyasygnują na ten cel po 40 zł., a resztę dopłaci Zarząd Główny. Zarazem upoważniono kol. Rowińskiego do reprezentowania Związku na powyższym Zjeździe.

Następnie kol. Rowiński referuje sprawę Kongresu Międzynarodowego Związku Adwokatów, który odbył się ostatnio w Brukseli.

Wobec zaproszenia w tym roku Międzynarodowego Związku Adwokatów do Raguzy, proponuje referent, ażeby dopiero na następny rok zaprosić Kongres do Polski do Warszawy.

Zgodnie z wnioskiem referenta upoważniono delegata Z. A. P., ażeby na tegorocznym kongresie zaprosił Kongres Międzynarodowego Związku Adwokatów do Warszawy na rok 1934.

Przystąpiono do 11 punktu porządku obrad, t. j. do przygotowania Zjazdu Adwokatów Polskich w roku 1934.

Kol. Till przedsawia potrzebę zorganizowania tego Zjazdu i stawia wniosek: *Zarząd Główny Związku Adwokatów Polskich uznaje potrzebę zwołania w r. 1934 Zjazdu Adwokatów Polskich w Warszawie i poleca Wydziałowi Wykonawczemu utworzyć Komisję celem zorganizowania Zjazdu.*

Kol. Szumański zauważa, że skoro w r. 1934 ma się odbyć w Warszawie na zaproszenie Z. A. P. Kongres Międzynarodowego Związku Adwokatów, to oba te Zjazdy należy połączyć, względnie odbyć w tym samym czasie.

Wniosek kol. Tilla uchwalono.

Przystąpiono do punktu 9 i 10 porządku obrad, t. j. do kwestji zmiany obowiązującej taryfy adwokackiej i kosztów sądowych.

Kol. Blumenfeld podnosi, że w nowej taryfie rozrózniono sprawy cywilne i karne. O ile w sprawach karnych wynagro-

dzenie adwokata podane jest w minimalnej wysokości, o tyle wynagrodzenie w sprawach cywilnych jest normalne. Z tego wyłania się pierwszy postulat, aby wynagrodzenie adwokatów i w sprawach cywilnych podane w taryfie było wynagrodzeniem minimalnem, a nie normalnem. Następnie mówca zwraca uwagę, że taryfa adwokacka w sprawach przeciętnych i prostych, jest odpowiednia, natomiast w sprawach zawilszych i skomplikowanych, wobec ograniczenia podwyżki do 100% normalnej stawki, jest za niska. Granica 100%-wa, przewidziana w ustawie, powinna być uchylona przy pozostawieniu sędziemu swobodnej oceny.

Kol. Nagórski wyjaśnia, że taryfa obecnie obowiązująca jest wynikiem kompromisu i konferencyj, odbytych między adwokatami, a władzą. Kompromis polega na tem, że podniesiono stawki taryfowe, a zato wprowadzono ograniczenie maksymalnej wysokości kosztów. Wobec tego, zdaniem mówcy nie jest możliwe zmieniać obecnie tę taryfę. Zwraca też uwagę, że Minister Sprawiedliwości interpelowany w tym względzie oświadczył, że obowiązująca obecnie taryfy adwokackiej zmieniać nie będzie.

Wobec tego stawia wniosek: *kwestję tę odroczyć i pozostawić Wydziałowi Wykonawczemu, aby po uzyskaniu praktycznych doświadczeń przedstawił Zarządowi Głównemu odpowiednie wnioski.*

Kol. Kobyliński uzasadnia konieczność przeprowadzenia dyskusji nad art. 25 i 26 taryfy. Na obszarze b. zaboru pruskiego zdarzyć się bowiem może, że adwokat, pobrawszy poprzednio zaliczki wedle wyższej skali wynagrodzeń, obecnie znajdzie się w tem położeniu, że będzie zmuszony zwrócić pobrane zaliczki na poczet dotychczas dokonanych prac.

Kol. Nagórski cofa swój wniosek o odroczenie sprawy taryfy.

Kol. Pokorny przedkłada pełnomocnictwo uprawniające go do udziału w posiedzeniu Zarządu Głównego Z. A. P. Następnie zabiera głos i oświadcza, że Izba adwokacka we Lwowie otrzymała projekt taryfy z poleceniem podania swej opinji do trzech dni. Z tego jest widoczne, że ustawa ta została wydana i opracowana dość powierzhownie, wobec czego należy przygotować materiał do żądania nowelizacji. Wobec ego sawia wniosek: *Zarząd Główny Z. A. P. zleca Oddziałom, aby wniosły do Zarządu Głównego odpowiednie wnioski w kwestji zmian nowej taryfy adwokackiej.*

Kol. Leon Nowodworski stwierdza, że taryfa rzeczywiście była zrobiona i opraco-

\*) p. ogłoszenie na czele N-ru.

wana bardzo szybko. Uważa jednak, że jeżeli kwestja zmian tej taryfy ma być poruszona, to musi być odpowiednio opracowana i przygotowana. Zresztą uważa, że inicjatywa w kwestji zmiany taryfy jest możliwa, ale tylko przez Izby i Radę Naczelną Adwokacką.

Kol. Przewodniczący uważa, że taryfę należałoby zmienić w dwóch kierunkach: 1) o ile chodzi o koszty w najdrobniejszych sporach, 2) żądania normy interpretacyjnej § 25.

Kol. Przewodniczący przedkłada referat kol. Żytomirskiego z Katowic w sprawie § 25 taryfy celem zużytkowania go przez Wydział Wykonawczy.

Kol. Argasiński precyzuje żądanie interpretacji § 25. Chodzi o spowodowanie enuncjacji Ministerstwa, że § 25 nie odnosi się do spraw, w których istnieje umowa co do wynagrodzenia.

Kol. Kręglewski uważa, że sprawa ta może być uregulowana drogą rozporządzenia ministerstwa.

Kol. Nagórski popiera wniosek Kolegi Pokornego, uważa bowiem, że przed wystąpieniem oficjalnym z żądaniem zmian, czy interpretacji taryfy adwokackiej, należy sprawę gruntownie przygotować.

Kol. Blumenfeld uważa, że droga do działania idzie bezpośrednio od Związku do Rady Naczelnej, a nie za pośrednictwem Rad Adwokackich. Uważa też, że sprawa jest piekąca, o ile idzie o sprawę art. 25.

Kol. Janiszewski uważa, że jego zdaniem odpowiednia interpretacja § 25 winna być wydana raczej drogą rozporządzenia Ministerstwa, aby miała za sobą pełną powagę.

Kol. Pokorny uzupełnia swój poprzedni wniosek uwagą, że memoriał Związku należy posłać do Ministerstwa Sprawiedliwości, a jego odpisy do Rady Naczelnej i Rad Okręgowych Adwokackich.

Kol. Przewodniczący poddaje pod głosowanie dwa wnioski:

I. Oddziały Z. A. P. wzywa się do wypowiedzenia się w kwestji zmiany taryfy adwokackiej. Oddział poznański opracuje sposób znowelizowania § 25 taryfy, a Wydział Wykonawczy w ostatecznej stylizacji uzgodni opinie Oddziałów.

II. Sprawa znowelizowania taryfy adwokackiej przejdzie przez pisemne głosowanie Zarządu Głównego.

Oba wnioski uchwalono.

Kol. Blumenfeld przedstawia w wyniku dyskusji nad referatem kol. Nagórskiego następujące wnioski:

1. Wobec postępującego przyrostu i przepełnienia adwokatury pewnych okre-

gów, wzywa się Wydział Wykonawczy o poczynienie kroków, celem wprowadzenia w życie zamknięcia list po myśli art. 14 prawa o ustroju adwokatury.

2. Ze względu na ujemne skutki podrożenia wymiaru sprawiedliwości, wzywa się Wydział Wykonawczy o poczynienie dalszych kroków w celu obniżenia opłat sądowych, w szczególności wprowadzenia regresji w sprawach większych, obniżenia opłat w postępowaniu odwoławczym i reformy opłat doręczeniowych.

3. Wzywa się Wydział Wykonawczy o przygotowanie wniosków w sprawie wprowadzenia Sądów administracyjnych na obszarze całego Państwa.

4. Wzywa się Wydział Wykonawczy o poczynienie kroków, celem uchylenia ograniczeń orzecznictwa adwokackiego w postępowaniu dyscyplinarnym funkcjonarjuszy publicznych.

Kol. Nagórski oświadcza, że naogół zaopatrywanie Izb Adwokackich i Związku Adwokatów Polskich na kwestje zawodowe jest identyczne. Nie podziela zdania kol. Blumenfelda, o ile chodzi o dopuszczenie adwokatów do zastępstwa w szerszym zakresie. Dopuszczenie winno być bardzo ostrożnie stosowane, gdyż adwokatura także musi strzec swej godności i nie powinna imać się funkcji, które mogą obniżyć prestige stanu adwokackiego.

Wnioski kol. Blumenfelda w głosowaniu uchwalono.

Kol. Szumański stawia następujący wniosek:

„Zarząd Główny Związku, utrzymując w mocy swe uchwały z 26 i 27 listopada 1932 r. w kwestji zmian koniecznych w ustawie o ustroju adwokatury, postanawia utworzyć komisję, której zadaniem będzie zebranie materiałów potrzebnych dla zbadania obecnego stanu adwokatury i przygotowania środków zaradczych celem poprawy obecnej sytuacji. Referat kol. Nagórskiego po wydrukowaniu ma być przesłany Oddziałom, które wybiorą do tej komisji po jednym członku z każdego Oddziału, a komisja opracuje memoriał na następne posiedzenie Zarządu Głównego. Przewodnictwo komisji porucza się kol. Nagórskiemu“.

Kol. Nowodworski uważa, że wystarczy przesłanie referatu kol. Nagórskiego odpowiednim czynnikom.

Kol. Kręglewski stawia wniosek, aby upoważnić Zarząd wykonawczy do zwołania komisji.

Kol. Nagórski przedstawia wniosek: „Zarząd Główny Związku Adwokatów Pol-

skich postanawia utworzyć Komisję mającą na celu gromadzenie materiałów dotyczących stanu adwokatury polskiej i środków zmierzających do poprawy obecnej krytycznej sytuacji. Komisja ta opracuje memoriał na następne posiedzenie Zarządu. Przewodnictwo komisji zleca się kol. Nagórskiemu“.

Wszyscy wnioskodawcy prócz kol. Nagórskiego cofają swe wnioski.

Wniosek kol. Nagórskiego przeszedł jednogłośnie.

Na tem zamknięto o godz. 13-tej posiedzenie Zarządu Głównego, wyrażając kol. Kobylińskiemu podziękę za przewodnictwo.

## PROTOKÓŁ

**Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Związku Adwokatów Polskich odbytego we Lwowie dnia 30. kwietnia 1933 o g. 13-tej w sali Związku ul. Zimorowicza 5.**

Obecni jak w protokole Posiedzenia Zarządu Głównego z dnia 29 kwietnia 1933.

Na wniosek Kol. Tilla, przyjęty przez akklamację, powołano na przewodniczącego Walnego Zgromadzenia Kol. Kobylińskiego z Katowic.

Punkty I, II, III i IV porządku obrad załatwiono przyjmując na podstawie sprawozdania Komisji Rewizyjnej sprawozdanie kasowe z udzieleniem absolutorjum Zarządowi Głównemu, następnie uchwalono 1) obniżyć składkę miesięczną Członków Związku z 4 na 3 zł.; 2) opuścić Oddziałowi Waszrawskiemu zaległe składki za r. 1932-gi.

Na wniosek Kol. Kręglewskiego i Janiszewskiego przekazano sprawę zwolnienia Oddziału Poznańskiego na przyszły rok od składki na rzecz Zarządu Głównego, do załatwienia Wydziałowi Wykonawczemu.

Na wniosek Kol. Tilla postanowiono przekazać też sprawę uchylecia zwrotu kosztów podróży delegatów na posiedzenia Zarządu Głównego Wydziałowi Wykonawczemu.

Na wniosek Kol. Szumańskiego uchwalono dać dyrektywę skarbnikom Oddziałów, aby wezwali zamożniejszych Kolegów do dobrowolnego deklarowania większych składek miesięcznych na rzecz Związku.

Na wniosek Przewodniczącego uchwalono, aby Wydział Wykonawczy powziął decyzję, czy od nowo wstępujących Kole-

gów należy żądać składki na rzecz funduszu dla aplikantów im. Dra Dziędzielewicza.

Na wniosek Komisji Matki wybrano jednomyślnie nowy Zarząd w składzie następującym:

*Prezes:* Dr. Antoni Dziędzielewicz. (Lwów). *Wiceprezesi:* 1. Cezary Ponikowski (Warszawa), 2. Dr. Bruno Blumenfeld (Lwów), 3. Dr. Stanisław Rowiński (Kra-ków), 4. Dr. Jan Kręglewski (Poznań).

Członkowie Zarządu:

*Warszawa:* Bolesław Bielawski, Henryk Konic, Leon Nowodworski, Dr. Zygmunt Nagórski, Wacław Szumański. *Katowice:* Wojciech Żytomierski. *Kraków:* Feliks Borowczyk. *Lublin:* Stanisław Kalinowski. *Lwów:* Dr. Karol Argasiński, Dr. Tadeusz Janiszewski (sekretarz), Dr. Bruno Pokorny (skarbnik). *Łódź:* Bolesław Jasiński. *Łuck:* Aleksander Rostocki. *Poznań:* Dr. Bolesław Jagieski, Dr. Witold Jeszke, Marjan Koszewski. *Toruń:* Ignacy Dziedzic. *Wilno:* Mieczysław Engiel.

Związkowa Komisja

Rewizyjna:

Dr. Wiktor Kulikowski, Dr. Józef Schmidt, Dr. Józef Morawiecki.

Na tem przewodniczący o godz. 14-tej zamknął Walne Zgromadzenie.

### I<sup>szc</sup> Zebranie Prezesów Oddziałów i sprawozdania z czynności Oddziałów.

Dnia 29 maja 1933 r. po posiedzeniu Zarządu Głównego odbyło się pierwsze zebranie Prezesów Oddziałów pod przewodnictwem Prezesa Związku Dr. Dziędzielewicza. Wzięli w niem udział Prezesi Oddziałów: Katowickiego, Krakowskiego,

Lwowskiego, Łódzkiego i Poznańskiego, tudzież koledzy innych Oddziałów, których Prezesi usprawiedliwili swoją nieobecność.

Prezes Związku przedstawił obecny stan i położenie adwokatury w Polsce wogóle, a polskiej adwokatury w szczególności \*) i zarządził odczytanie pisemnych sprawozdań z czynności Oddziałów w roku

\*) p. artykuł „Przyszłość adwokatury w Polsce w Nrze 1—3 Czasopisma z r. 1933.

1932, przekazanych temu zebraniu przez Zarząd Główny.

Sprawozdanie Oddziału Lwowskiego za r. 1932 wydane drukiem, zostało doręczone zebranym i rozesłane Członkom przed posiedzeniem \*).

Sprawozdanie Oddziału Warszawskiego, stwierdzając, że w Warszawie przyjęła się w ostatnich latach zasada tworzenia nowych zrzeszeń adwokatury o zabarwieniu politycznym, widzi w tym fakcie przyczynę, że skutkiem wejścia wielu członków z tego Oddziału do tych zrzeszeń, działalność tamtejszego Oddziału Związku musiała się osłabić.

Mimo to Związek Adwokatów Polskich, uważając stosunki, panujące w życiu zrzeszeń społecznych adwokackich za przejściowe uważa, iż, jako najstarsza z spośród organizacji adwokackich, ogniskująca przytem kolegów o najrozmaitszych przekonaniach politycznych, ma tem ważniejszą rolę do odegrania; jako organizacja apolityczna — o blisko ćwierćwiekowej tradycji i jest pozatem naturalną przedstawicielką adwokatury w Międzynarodowym Związku Adwokatury, do którego należymy od lat trzech.

(Przyp. Red. Na czele tych nowopowstałych w Warszawie społecznych (?) zrzeszeń adwokatury idzie i najszkodliwiej dla jedności i całości polskiej adwokatury działa t. zw. „Kolo Adwokatów Rzeczypospolitej Polskiej”, zwane w skrócie „Karpem“ (K. A. R. P.), o zabarwieniu politycznym. Powstało ono ze współdziałania niektórych tamtejszych adwokatów przy układaniu ministerjalnego projektu ustawy o nowym ustroju adwokatury..., a mimo, że poza tem zabarwieniem politycznym, niczem nie różni się od organizacji Związku A. P., powstało bez wszelkiego odnośnienia się do Związku, a obecnie przystąpiło do zakładania swoich oddziałów w innych miastach (w Krakowie i Poznaniu), osłabiając organizację i działalność Związku. O działalności tego Koła i jego Oddziałów napiszemy osobno).

Oddział Warszawski A. P. prócz wykazanych spraw bieżących zapowiada wydanie własnym kosztem pracy ze wspomnień o adwokaturze p. t. „Sylwety prawników polskich“ pióra Prezesa Oddziału Cezarego Ponikowskiego i tegoż autora przygotowanej już do druku „Bibliografji Adwokatury polskiej za okres 1918 do 1933 r.“.

Podobnie, jak sprawozdanie Oddziału

\*) p. artykuł następny.

Warszawskiego stwierdziły też sprawozdania Oddziałów Krakowskiego i Poznańskiego utworzenie tam przez delegatów Warszawskiego Koła A. R. P. oddziałów tego Koła i szkodliwą dla Związku A. P. działalność tego Koła.

Na podstawie tego materiału sprawozdawczego zebranie Prezesów Oddziałów Z. przeprowadziło szczegółowe obrady, w których wzięli udział wszyscy uczestnicy zebrania, wskazując na środki działania, jakich ze stanowiska Związku należy użyć w celu zespolenia całej adwokatury polskiej w Związku i poprawy jej położenia wśród obecnych ogólnych stosunków adwokatury w Polsce. Wykonanie powziętych uchwał zlecono Wydziałowi Wykonawczemu.

## Z Oddziałów Związku A. P.

Oddział Lwowski. Działalność Oddziału w r. 1932 charakteryzuje się przewagą pracy nad zawodem wykształceniem Członków. Wejście w życie nowego Kodeksu karnego i nowego Kodeksu procedury cywilnej, nie licząc ustaw o charakterze kryzysowym, wreszcie przepisów nowego prawa o ustroju adwokatury, musiało z natury rzeczy wywołać potrzebę szczegółowego opracowania tych nowych przepisów, z którymi Adwokatura odąd codziennie będzie się spotykać. To też ruch wykładowy wybił się w tym roku na pierwsze miejsce w przedsięwzięciach Oddziału, a udział Członków i gości ze sfer sądowych i ekonomicznych w wykładach i ożywionych dyskusjach był w tym roku bardzo znaczny.

Odbyły się cztery wykłady i wieczory dyskusyjne o ustawach kryzysowych.

14 września 1932. (Dr. Argasiński) o rozporządzeniu Prez. Rz. P. o zapobieganiu skutkom trudności płatniczych w rolnictwie; 21 września 1932. (Dr. Reiss) o Urzędach rozjemczych dla spraw kredytowych małej własności rolnej; 28 września 1932. (Dr. Blumenfeld Bruno) o segregacji wierzytelności na nieruchomościach ziemskich; 14 grudnia 1932. (Dyrektor Banku Hip. Dr. Julian Kuryłowicz) o nowych przepisach egzekucyjnych w dziale kredytu długoterminowego.

Pięć wykładów z prawa karnego: 12 października 1932. (Dr. Łomnicki): Niektóre przepisy materialnego i procesowego prawa cywilnego wobec nowego Kodeksu karnego i ustawy o wykroczeniach. 19 i 16 października i 2 listopada 1932. (Dr. Schönbach): Właściwość sądów, ogólne

przepisy proceduralne, koszy, doręczenia, terminy, zawieszenie postępowania; *9 i 16 listopada 1932.* (Dr. Schapira): Pisma i postępowanie oraz dowody w I-iej instancji; *23 i 30 listopada 1932.* (Dr. Janiszewski): Postępowanie w drugiej i trzeciej instancji; *7 grudnia 1932.* (Dr. Nieświatowski): Wznowienie postępowania, postępowania odębne.

Pięć wykładów o postępowaniu egzekucyjnym: *4 stycznia 1933.* (Dr. Łomnicki): Przepisy ogólne; *11 stycznia 1933 r.* (Dr. Bełtowski): Egzekucja z ruchomości, z wierzytelności pieniężnych oraz innych praw majątkowych; *18 stycznia 1933 r.* (Dr. Moszkowicz): Egzekucja z nieruchomości, z własności górniczej, z prawa wydobywania żywic ziemnych, z handlowych statków morskich i t. p.; *25 stycznia 1933 r.* (Dr. Blumenfeld Tadeusz): Egzekucja z pożytków i dochodów z nieruchomości, podział sumy uzyskanej z egzekucji, egzekucja roszczeń niepieniężnych i celem zniesienia spółwłasności; *1 lutego 1933.* (Dr. Napadewicz): Przepisy o zabezpieczeniach i przepisy wprowadzające.

Cztery wykłady z prawa egzekucyjnego: *29 marca 1933* (Dr. Schönbach): Znaczenie i skutki zabezpieczenia przez ostrzeżenie na nieruchomości, — Główne zasady podziału sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości, — Dzisiejszy stan kwestii dopuszczalności intabulacji po myśli artykułu XVII p. wpr.; *5 kwietnia 1933* (Dr. Napadewicz): Zajęcie wierzytelności hipotecznej, — Stosunek art. XXX p. wpr. do art. 563 k. p. c.; *5 kwietnia 1933.* (Dr. Schapira): Stosunek art. 858 k. p. c. do § 1101 u. c.; *12 kwietnia 1933.* (Sędzia apelacyjny Dr. Hahn): Egzekucja z ułamkowej części nieruchomości i podział hipoteki łącznej; *19 kwietnia 1933.* (Tenże): Podział sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości i z ruchomości.

Prócz tego wykład Dra Tadeusza Blumenfelda o kosztach w postępowaniu egzekucyjnym na odbytem dnia 10 czerwca 1933 r. Walnem Zgromadzeniu.

W ciągu ubiegłego roku wydał Oddział drukiem i rozesłał Członkom zestawienie przepisów nowych ustaw o opłatach sądowych na podstawie okólników ministerjalnych i apelacyjnych, oprócz tego zaś wniósł do Ministerstwa Sprawiedliwości i Naczelnej Rady Adwokackiej obszerny memoriał przeciw ustawie o biurach pisania próśb, zaś do Pana Prezesa Sądu okręgowego pismo z inicjatywą rozmaitych zarządzeń, mających na celu ułatwienie urzędowania Sądownictwu i Adwokatom.

Sprawa nowego statutu adwokackiego zajmowała często posiedzenia Zarządu w najściślejszym kontakcie z Zarządem Głównym Związku. Nowe prawo o ustroju adwokatury, chociaż nie we wszystkim spełnia nasze postulaty, to w każdym razie odbiega daleko od pierwotnego ministerjalnego projektu, który mógł się łatwo okazać zgubą Adwokatury. Zmiany w tym kierunku są także pewną zasługą Związku. Wobec możliwości dalszych zmian i nowelizacji statutu adwokackiego, będzie rzeczą naszego następnego Zarządu nie zaniechać niczego, aby uzyskać te zmiany i uzupełnienia. Dalszą sprawą, której Oddział poświęcił wiele uwagi, jest sprawa polskiej Aplikantury adwokackiej w Małopolsce Wschodniej.

Jednym z ważniejszych wydarzeń w życiu Oddziału było odbycie we Lwowie ostatniego Plenarnego Posiedzenia Zarządu Głównego Związku — w kwietniu b. r. i spowodowany tem Zjazd Reprezentantów Adwokatury całego naszego Państwa. Zjazdy takie są nadzwyczaj cenną sposobnością do dalszego zbliżenia się naszej Adwokatury i wzajemnej wymiany myśli — a odbywanie posiedzeń coraz to w innych miejscowościach Polski przyczynia się ogromnie do unifikacji naszego stanu. Tegoroczny Zjazd odbył się jak zwykle wśród nadzwyczaj miłego koleżeńskiego nastroju, a skromne przyjęcie, urządzone przez Oddział, pozostawiło u uczestników bardzo miłe wrażenie.

Zarząd Oddziału odbył 12 plenarnych posiedzeń oprócz posiedzeń specjalnych Komisji i posiedzeń prezydjalnych. Czytelnia Oddziału funkcjonuje bez przerwy i frekwencja w niej powoli wzrasta.

Z końcem roku administracyjnego liczył Oddział 130 Członków zwyczajnych i 26 nadzwyczajnych, w czem 23 Członków naszego Koła Aplikantów.

W ciągu tego roku śmierć zabrała kilku wybitnych naszych Kolegów. I tak straciliśmy bardzo serdecznego i bardzo naszej sprawie oddanego Członka, ś. p. Dra Włodzimierza Godlewskiego, b. Prezydenta Izby Adwokatów we Lwowie i b. Członka naszego Zarządu Głównego, osobistość nadzwyczaj wybitną, wzorowego Adwokata i gorącego Działacza narodowego i społecznego, — ubyli też ś. p. Dr. Bronisław Ostaszewski i bł. p. Adolf Fischer, oraz ś. p. Józef Hecht, Reprezentanci starszej generacji Adwokatów lwowskich, zacni i wzorowi Koledzy. Cześć Ich Pamięci!

Oddział Poznański. Liczba członków wynosiła w dniu 31 grudnia 1932 160. Zarząd Oddziału stanowili: Dr. Jan

Kreglewski, jako prezes, Dr. Witold Jeszke, jako wiceprezes, Mieczysław Chmielewski, jako sekretarz, Stefan Osmólski, jako zastępca sekretarza, Dr. Rudolf Damm, jako skarbnik, Stanisław Korboński, jako bibliotekarz, Stefan Dembiński, jako Redaktor Działu Województw Zachodnich Czasopisma Adwokatów Polskich, oraz Dr. Józef Gidyński, Janusz Iżycki, Dr. Bolesław Jagielski i Tadeusz Rozwadowski.

Zarząd odbył 13 posiedzeń i wziął udział w 2 posiedzeniach Zarządu Głównego i w zwyczajnym Zgromadzeniu Walnem Związku Adwokatów Polskich.

Najwięcej uwagi poświęcił Zarząd sprawie kosztów sądowych i adwokackich, poświęcając ich omówieniu kilka zebrań Zarządu i Oddziału oraz wygotowując 2 memorjały.

Oddział odbył 8 zebrań. Na zebraniach tych ogłoszono następujące referaty:

*Dr. Witold Prądzyński:* Obecny stan prac nad ustawą notarialną.

*Dr. Witold Jeszke:* Obecny stan prac nad ustawą o ustroju adwokatury.

*Dr. Jan Hryniewiecki:* Wstęp do kodeksu postępowania cywilnego.

*Dr. Jan Hryniewiecki:* Postępowanie przed sądami okręgowymi według k. p. c.

*Dr. Józef Gidyński:* Zagadnienia kodeksu postępowania cywilnego.

*Stefan Osmólski:* O konieczności zmiany niektórych przepisów nowej ustawy o kosztach sądowych.

*Stefan Dembiński:* O egzekucji w rolnictwie.

*Stefan Osmólski:* Obecny stan prac nad ustawą o kosztach sądowych.

*Dr. Jan Kreglewski:* Prawo o ustroju adwokatury.

*Dr. Feliks Rosner:* Zagadnienia polskiego kodeksu karnego.

*Dr. Stefan Piechocki i Stefan Osmólski,*

*Dr. Jan Kreglewski:* Projekt rozporządzenia o kosztach adwokackich.

Oddział wydał 12 numerów Działu Województw Zachodnich Czasopisma Adwokatów Polskich, które ukazały się w 6 zeszytach o ogólnej objętości 10 arkuszy, czyli 160 stron druku.

Oddział urządził w dniu 23 stycznia 1933 r. wspólnie z Kołem Sędziów i Prokuratorów w Poznaniu bal. Bal ten miał powodzenie zarówno pod względem towarzyskim, jak kasowym. Czysty dochód wynosił 1.250:56 zł. Z tej sumy kwotę 545:56 złotych potrącono na podatek od zabaw, kwotę 235:00 zł. wypłacono na cele Koła Sędziów i Prokuratorów, a resztę w wysokości 470:00 zł. oddano do dyspozycji Prezydenta stoł. m. Poznania na rzecz ubogich i bezrobotnych.

Rozchody wydawnictwa Działu Województw Zachodnich Czasopisma Adwokatów Polskich wynosiły:

1. honorarja . . . . .	1.225·95 zł.
2. druk . . . . .	7.717·00 „
3. Ekspedycja . . . . .	1.102·00 „
Razem . . . . .	11.044·95 zł.

Dochody wynosiły:

1. nadwyżka z r. 1931 . . . . .	871·05 zł.
2. Pozostałość z lat poprzednich w P. K. O. . . . .	1.688·57 „
3. Subwencja Izby Adwokatów w Poznaniu . . . . .	2.400·00 „
4. Subwencja Izby Adwokatów w Toruniu . . . . .	2.000·00 „
5. Oddział Poznański Z. A. P. . . . .	4.000·00 „
6. Prenumeraty . . . . .	57·80 „

Razem . . . . . 11.017·42 zł.

tak, iż saldo debetowe w dniu 31 grudnia 1932 r. wynosiło 27:53 zł.

**Oddział Warszawski.** Na Walnem Zebraniu Oddziału w dniu 31 marca 1933 r. wybrano na prezesa Zarządu adw. Cezarego Ponikowskiego, na wiceprezesa adw. Henryka Konica, pozatem adw.: Bielawskiego Bolesława, Domańskiego Ludwika, Jackowskiego Aleksandra, Jurkowskiego Antoniego, Nagórskiego Zygmunta, Nowodworskiego Jana i Zdanowicza Bronisława oraz na zastępców Członków Zarządu adw.: Antoniego Boguckiego i Antoniego Tyszyńskiego.

Na posiedzeniu Zarządu w dniu 3-go kwietnia 1933 r. powołano na: sekretarza Zarządu adw. Jurkowskiego, na skarbnika adw. Zdanowicza i na bibliotekarza adw. Szumańskiego.

Oficjalnym lokalem Oddziału Warszawskiego Związku z dniem dzisiejszym jest lokal Sekretarjatu Oddziału — w mieszkaniu adw. Antoniego Jurkowskiego przy ul. Moniuszki 8.

Zarząd odbył 10 posiedzeń, na których poszczególni członkowie referowali: kol. Zygmunt Sokołowski i Leon Nowodworski sprawę ogólnego ubezpieczenia wzajemnego adwokatury polskiej; kol. Bielawski sprawę nowopowstałych w adwokaturze warszawskiej zrzeszeń społecznych, oraz sprawę wolnej przesiedlności; śp. Sokołowski sprawę numerus clausus; Konic sprawę Narodowego Zjazdu Adwokatów Francuskich w Wersalu.

Referatów publicznych było trzy: śp. Z. Sokołowski o projektach nowego statutu adwokackiego; referat zbiorowy: Prawnictwo Polskie, a chwila obecna; wreszcie kol. Bielawskiego o projektowanych zmianach Konstytucji R. P.

## Dział Polskich Aplikantów Adwokackich.

### X. Zjazd Delegatów Zrzeszeń Aplikantów Zawodów Prawniczych w Lublinie 27 i 28 maja 1933 r.

Doroczny Zjazd Delegatów Zrzeszeń Aplikantów Zawodów Prawniczych odbył się w roku bieżącym w Lublinie w dniach 27 i 28 maja.

Po nabożeństwie odbyło się otwarcie Zjazdu w sali obrad Rady Miejskiej w gmachu Magistratu m. Lublina. Zjazd otworzył prezes Rady Naczelnej Związku Zrzeszeń adw. Łukasiewicz. Następnie wygłoszono szereg przemówień powitalnych. Przemawiali między innymi Wicewojewoda Lubelski, Prezes Sądu Apelacyjnego w Lublinie, Dziekan Rady Adwokackiej w Lublinie, Prezes Oddziału Lubelskiego Związku Adwokatów Polskich imieniem Oddziału i Zarządu Głównego. Ponadto odczytano około stu depesz powitalnych m. i. od Ministra Sprawiedliwości i Prezesa Sądu Najwyższego.

Koło Aplikantów przy Związku Adwokatów Polskich we Lwowie reprezentowane było na Zjeździe przez przewodniczącego kol. Adama Łomnickiego i senjora adw. Dra St. Moszkowicza.

Na przewodniczącego Zjazdu obrano kol. Adama Łomnickiego.

Sprawozdanie Rady Naczelnej i Komisji Rewizyjnej przyjęto do wiadomości i udzielono Radzie absolutorjum, a kol. Łukasiewiczowi wyrażono podziękowanie za pracę.

Obrady Zjazdu odbywały się na plenum i w czterech komisjach: ogólnej, statutowej, aplikacji sądowej i aplikacji adwokackiej. Zarówno na plenum, jak i w komisjach wygłoszono cały szereg referatów, o charakterze organizacyjnym, zawodowym i naukowym, między innymi kol. Łomnicki ze Lwowa wygłosił referat p. t.: „Społeczno-wychowawcze znaczenie przepisów Kodeksu Karnego“.

Uchwalono też szereg wniosków. W szczególności w kwestji jednotorowości, czy dwutorowości aplikacji. Zjazd ponownie wypowiedział się za aplikacją jednotorową. Stanowisko to jest zgodne ze stanowiskiem Zarządu Głównego Związku Adwokatów Polskich.

Zjazd wypowiedział przekonanie, że uprawnienie Ministra Sprawiedliwości do zamykania list adwokackich winno być traktowane, jako środek nadzwyczajny, mo-

gący regulować stosunki w zawodzie adwokackim i nie może szkodzić aplikantom adw. wpisanym już na listę w okręgu tego Sądu Apelacyjnego.

Wybrano jednomyślnie nową Radę Naczelną na kadencję 1933/34 r., a na miejsce następnego Zjazdu, który odbędzie się za rok, obrano Kraków.

Poza obradami uczestnicy Zjazdu zwiedzili zabytki Lublina i spędzili wieczór na zebraniu towarzyskiem z udziałem przedstawicieli miejscowego społeczeństwa.

Z uznaniem podkreślić należy wielką gościnność, z jaką Zrzeszenie lubelskie gościło delegatów, oraz fakt coraz silniejszej konsolidacji wszystkich dzielnic Państwa i wzajemnego zrozumienia potrzeb u delegatów rozmaitych obszarów Rzeczypospolitej.

Dr. A. Ł.

### LITERATURA I BIBLIOGRAFIA.

(W dziale tym podajemy i omawiamy jedynie dzieła i pisma nadesłane Redakcji, lub dane w zamian. — Kolegów Autorów i wydawców prosimy o nadsyłanie swoich prac i wydawnictw w celu kontynuowania i wydania w swoim czasie  
*Bibliografji dzieł adwokatury polskiej.*)

„*Obecny stan ustawodawstwa karnego przeciwko nieletnim w Polsce*“. Dr. Adolf Czerwiński, członek Komisji Kodyfikacyjnej, em. Prezes Sądu Apelacyjnego we Lwowie.

Jest to obszerna monografia, omawiająca w sposób wyczerpujący stan ustawodawstwa karnego przeciwko nieletnim w naszym Państwie.

We wstępie Autor przedstawia krótko materialne i formalne prawo karne, odnoszące się do nieletnich we wszystkich byłych trzech zaborach, a następnie podaje wykaz ustaw polskich, traktujących o tej kwestji. Praca podzielona na cztery rozdziały, traktujące: 1) przepisy kodeksu karnego, normujące zasady odpowiedzialności karnej nieletnich, 2) odpowiedzialność nieletnich wedle prawa o wyroczeniach, 3) Ustrój sądów dla nieletnich i 4) prawo formalne t. j. przepisy proceduralne.

W uwagach końcowych dochodzi Autor do konkluzji, że nasze obecne ustawodawstwo karne przeciwko nieletnim przyczyni się niewątpliwie do zmniejszenia przestępczości nieletnich. Jednak zdaniem Autora problem zwalczania przestępczości został tylko połowicznie załatwiony, gdyż konieczną jest jeszcze akcja prewencyjna Państwa i społeczeństwa. Autor stwierdza, że nasze Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej rozwija w tym względzie żywą działalność, lecz względy fiskalne stoją na przeszkodzie urzeczywistnieniu tych zamiarów.

Temat opracowany niezwykle sumiennie i gruntownie pod względem prawnym, a bardzo interesująco pod względem krytycznym i interpretacyjnym. Autor wykazuje bowiem cały szereg luk w ustawach i stara się drogą interpretacji luki te zapełniać. Dzięki wytrawnemu uzasadnieniu wszystkich interpretacji i gloss praca ta winna oddać wielką usługę praktycznemu wymiarowi sprawiedliwości.

Dr. Adam Łomnicki.